

Lourdes, H. Mis aan de grot, 28 april 2026

In de eerste lezing hoorden we hoe de Heer via de profeet Jesaja aan koning Achaz het aanbod doet van een teken. 'Nee,' zegt Achaz,

"Ik vraag niet om een teken; ik wil de Heer niet op de proef stellen."

Achaz stelt zich schijnbaar bescheiden op. Hij gaat de Heer niet op de proef stellen. Maar feitelijk draait hij de rollen om, want het is de Heer die dit initiatief heeft genomen om hem via Jesaja een teken aan te bieden. Achaz denkt: 'Aan mijn lijf geen polonaise.' Als je God in je leven toelaat moet je rekening met Hem houden, maar daar heeft Achaz geen zin in. Hij houdt God liever op een afstand en weigert daarom een teken van Hem aan te nemen.

Maar dat maakt niet uit, want God zal hem toch een teken geven:

"Zie, de maagd zal ontvangen en een zoon baren en zij zal hem noemen: Immanuël."

Hierin ligt overduidelijk een verwijzing naar de Heilige Maagd Maria, door wie de Zoon van God mens zal worden en daardoor de Immanuël, dat betekent God met ons. Christus is in Persoon het Teken bij uitstek van Gods liefde. Hij zal immers door Zijn kruisdood ons van de zonde bevrijden en door Zijn verrijzenis van de eeuwige dood.

Jezus verricht tijdens Zijn openbare leven een groot aantal tekenen: Hij geneest zieken, wekt doden weer ten leven en drijft duivels uit als teken dat in Hem een goddelijke macht huist. De mensen vinden deze tekenen mooi, maar de meesten houden Jezus als persoon op een afstand. En daarmee houden zij feitelijk God op een afstand.

Op 26 mei 1902 arriveert per trein hier in Lourdes Alexis Carrel, een chirurg. Enkele jaren later zal hij naar de Verenigde Staten emigreren, waar hij vanaf 1906 als hoogleraar en onderzoeker aan het Rockefeller-Instituut in New York de grondslag zal leggen voor de vaatchirurgie en de orgaantransplantatie. In 1912 ontvangt hij daarvoor de Nobelprijs.

In de trein op weg naar Lourdes ontmoet hij Marie Bailly, een jonge vrouw van 22 jaar. Zij leidt aan buikvliesontsteking door tuberculose. Carrel observeert haar nauwkeurig, voordat zij in Lourdes de baden ingaat en nadat zij die verlaat. Later observeert hij haar ook, als zij bij de Grot is. Ze bidt daar om genezing en is van plan om na haar genezing in te treden bij de zusters van Vincentius a Paulo en zelf anderen te verplegen.

Tot zijn grote verrassing ziet Carrel hoe Marie Bailly er veel beter gaat uitzien en haar conditie in enkele dagen verbetert. Korte tijd daarna treedt ze inderdaad bij de zusters in. Carrel legt zijn observaties daarover nauwkeurig vast en overlegt die ook aan het bureau in Lourdes dat wonderbaarlijke genezingen onderzoekt en registreert. Dat doet hij ofschoon hij een vrijdenker is, die het katholieke geloof van zijn jeugd tijdens zijn studie aan de universiteit van Lyon verloren is. Hij blijft echter een zoeker naar het Absolute, naar God.

De wonderbaarlijke genezing die hij voor zijn ogen ziet gebeuren, brengt hem nog niet tot geloof. Twijfel blijft aan zijn innerlijk knagen: 'Was de diagnose buikvliesontsteking door tuberculose wellicht verkeerd?' Thomas van Aquino, een van de grootste theologen van de Kerk, die leefde in de 13de eeuw, zegt dat een wonder de vrijheid van de mens om te geloven niet uitschakelt. Hier op dit plein voor de Grot bidt Carrel die avond hartstochtelijk tot Maria om haar voorspraak dat hij tot geloof mag komen, maar wat dat betreft blijft het voorlopig nog nacht in zijn leven. Innerlijk blijft hij echter naar Christus verlangen. Ofschoon atheïst, blijft hij in zijn morele leven het Evangelie volgen.

In 1909 gaat hij weer naar Lourdes. Op het medisch bureau dat wonderen onderzoekt, ziet hij hoe bij een zieke twee fistels van het heupgewricht zich in een oogwenk onder zijn ogen sluiten. Dit tweede wonder dat hij meemaakt, brengt hem echter ook nog niet tot geloof. Opnieuw komt twijfel in hem op: 'Kunnen fistels ook niet spontaan genezen?'

Het is pas de laatste jaren vóór zijn dood in 1944 dat hij zich volledig aan Christus weet over te geven, dankzij het getuigenis van abt Alexis Presse, een trappist, die een door de Franse Revolutie verwoeste abdij in Bretagne weer nieuw leven probeert in te blazen.

Jezus verricht tekenen tijdens Zijn openbare leven. De apostelen verrichten ook tekenen in de Naam van Jezus. In Lourdes hebben veel tekenen plaatsgevonden en die vinden nog steeds plaats. Die dwingen ons niet om te geloven, maar ze zijn wel bedoeld om ons aan het denken te zetten. Mensen geven echter, evenals koning Achaz, er vaak de voorkeur aan om God op een afstand houden en staan daarom bij deze tekenen liever niet teveel stil.

Wij als pelgrims zijn echter wel geraakt door die tekenen die op voorspraak van Onze Lieve Vrouwe van Lourdes plaats hebben gevonden en nog plaatsvinden. Anders zouden wij hier niet aan de Grot staan. Nog steeds probeert de Heer ons door tekenen aan het denken te zetten.

In ieder geval is het al te beschouwen als een wonder, als wij door de bedevaart tot geloof komen of ons geloof verdiept wordt en wij ons geloof gaan praktiseren of op een dieper niveau gaan praktiseren. Als wij daadwerkelijk tot geloof in God komen, onze hoop op Hem gaan stellen en in liefde voor Hem ontvlammen en daardoor het grootste geschenk ontvangen dat in deze wereld denkbaar is. Als wij komen tot die overgave aan God die iets weerspiegelt van de overgave die spreekt uit het antwoord van Maria aan de engel Gabriël:

“Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord.”

Amen.